

Refining HE Apprenticeships with Enterprises in Europe

Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe
arendamine koos ettevõtetega Euroopas

Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe lepingu koostamise juhend

Nõuanded kõigile osapooltele näidislepingu sobivaks kohandamiseks

*ApprEnt projekti tulemused kõrghariduse tasemel
töökohapõhise õppe arendamiseks Euroopas seeriad*

ApprEnti konsortsium:

European University Continuing Education Network, **euken** (Belgia)
Université de Bretagne Occidentale, UBO (Prantsusmaa)
Donau-Universität Krems, DUK (Austria)
Tallinna Ülikool, TLÜ (Eesti)
Universidade de Aveiro, UA (Portugal)
Turun yliopisto, UTU (Soome)
Università di Catania, UNICAT (Itaalia)
Universidad Complutense de Madrid, UCM (Hispaania)
Chambre de Commerce et d'Industrie de Bretagne Ouest, CCI Brest
(Prantsusmaa)
Senate (Austria)
Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoda (Eesti)
Associação Industrial de Aveiro, AIDA (Portugal)
Suomen Yrittäjät, Iounaisalue (Soome)
Asociación de empresarios del Henares, AEDHE (Hispaania)
Fundació Bosch i Gimpera, FBG (Hispaania)

Väljaandja: **euken**, Barcelona, Hispaania, 2019, <http://www.euken.eu>

Autorid: Carme Royo, Francesca Uras
Toimetusnõukogu: ApprEnti konsortsium
Disain ja kujundus: Jordi Sanchez
Tõlkinud eesti keelde: Marianne Ots
Toimetanud eesti keeles: Marge Kõrvits

Viide: Carme Royo, Francesca Uras (Ed.) (2019): *Guidelines for a Higher Education Apprenticeship Model Agreement - Advice to make your own model agreement suitable for all parties*. ApprEnt tools for Higher Education Apprenticeship in Europe series. ISSN 2706-6576
© ApprEnti konsortsium, 2019

Dokumendi elektrooniline versioon on leitav projekti veebilehelt
<http://apprent.euken.eu>.

Kõiki ApprEnti töövahendeid võib kasutada ja kopeerida mittekaubanduslikel eesmärkidel, tingimusel, et allikas on ära märgitud. Kogu sisu on kohandatud rahvusvahelisele 4.0 litsentsile
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>.

ApprEnti projekt (585163-EPP-1-2017-1-BE-EPPKA3-VET-APPREN) on rahastatud Euroopa Komisjoni toel. Käesolev väljaanne esindab ainult autorite seisukohti ning Euroopa Komisjoni ei saa selles sisalduva informatsiooni tõttu vastutusele võtta.

Sissejuhatus

Töökohapõhine õpe kõrghariduses annab üliõpilastele võimaluse omandada akadeemiline kraad, kombineerides õppimist kõrgkoolis ja töökohal, st teoreetilist ja praktilist õpet. Töötavalt tudengilt oodatakse, et ta täidaks oma ülesandeid töökohal piisavalt hästi, kuid pole mõeldav, et ta asendaks personali liikmeid ning teda ei saa panna vastutama oluliste otsuste ega lahendama väga keerulisi probleeme. Õppiv töötaja on ettevõtte jaoks lisaväärtus, kes töötab ühe konkreetse projekti kallal, mis on kõigi osapoolte vahel kokku lepitud. Võõrustav ettevõtte saab arendada üht või mitut ettevõtte valdkonda (nt turundus, tootlikkuse tõhusus, disain jms), mida pole varem aja või ressursside puudumise tõttu arendatud.

Suhe kõrgkooli, tudengit võõrustava ettevõtte ja üliõpilase vahel peab olema lugupidav, aus ja tulemuslik. On äärmiselt oluline, et kõik kolm osapoolt täpselt määratleksid tööle asumise eesmärgid, ootuspärased tulemused ja tööõppimise üldised tingimused. Selline ettevalmistus muudab tööõppimise kogemuse paremaks nii ettevõttele, töötavale tudengile kui ka kõrgkoolile.

Ettevalmistusliku poole võtmetegur on koostada ja allkirjastada selline leping¹, mis seob kõik osapooled ühise eesmärgiga. Kui arutasime [ApprEnt projekti](#) partneritega (kaheksast riigist) lepingu koostamist, siis selgus, et näidislepingu loomine osutub väljakutseks, kuna igas riigis on erinevad seadused ja kultuurilised eripärad ning igal institutsioonil on oma reeglid.

Seega otsustati pärast järelemõtlemist luua juhend, mis aitaks mõista kõikide nende punktide tähtsust, mida me soovime näidislepingus. Oleme lisanud punktid juba olemasolevatest lepingutest kokku ühteainsasse dokumenti (vt [Lisa 1](#), lk 9). Kasutajad saavad ise otsustada, mis neile sobib ja mis mitte, kohandades seda enda jaoks täiuslikuks, säilitades rahvusliku ja institutsionaalse eripära!

---

¹ Näidislepingut ei tohi segamini ajada ametliku töölepinguga, mis on suuremas osas riikidest samuti vajalik. Näidisleping sätestab töökohapõhise õppe tingimused, piirid ja ootused. Tööleping seob üliõpilase ettevõttes tehtud töö ettevõttega, järgides siseriiklikele õigusaktidele vastavat tööõigust ja regulatsioone.

Juhend kasutajatele

Alljärgnevad kastid kuuluvad kokku *näidislepingu* eri osadega, mille võib leida **Lisast 1** (lk 9), ning samuti *individuaalse õpingukava näidisvormiga*, mille leiab **Lisast 2** (lk 14). Vaadake kindlasti neid kahte lisa, et aru saada, kuidas iga punkti formuleerida.

KAST 1

Sissejuhatav tekst, lepingut allkirjastavate osapoolte kirjeldus

Kõrghariduse tasemel töökohapõhises õppes on tähtis, et kõik kolm osapoolt on kaasatud õpingukava ja saavutatavate eesmärkide kavandamisse. Seetõttu soovitabki ApprEnti konsortsium, et lepingu allkirjastaks kõik kolm osapoolt: kõrgkool, ettevõtte ja õppija. Nii tunneb ka üliõpilane end olulise partnerina protsessis, mille keskmes ta asub.

KAST 2

Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe defineerimine

ApprEnti ametlik definitsioon on loodud paindlikuks, et partnerid saaksid leida juhtumeid, milles on vähemalt neli kuuest tunnusest. Kuid siiski on kõik kuus tunnust nii olulised, et ApprEnt soovib kasutusele võtta need kõik, nagu näidatud Lisas 1. Soovitame oma programmi luues arvesse kõiki kuut tunnust ja õhutada ka teisi neist kinni pidama.

KAST 3

Artikkel 1 – Lepingu otstarve

Selles artiklis kirjutatakse selle kraadi või programmi nimetus, millega üliõpilane või õppija end seob, ja kirjeldatakse seda. See artikkel määratleb ka kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe üldise olemuse.

KAST 4

Artikkel 2 – töökohapõhise õppe programmi ja individuaalse õpingukava koostamine

On väga oluline, et lepingu juurde kuuluks lisa, mis kirjeldab üliõpilasele põhjalikult kaasatud osapooli, programmi ennast ja individuaalset õpingukava. Individuaalse õpingukava näidis on Lisa 2. Rõhutame, et selles ühe osa täidab ettevõtte, teise kõrgkool ja kolmanda osa üliõpilane. Individuaalse õpingukava neljandas osas on programmi kirjeldus (seda osa täites üritage olla õpiväljundite ja pädevuste kirjeldamisel võimalikult üksikasjalik).

KAST 5

Artikkel 3 – Kõrgkooli kohustused

See artikkel kirjeldab kõrgkooli kohustusi. Näidispunktides on eriti oluline rõhutada nelja.

- a) Kõrgkool peab määrama igale üliõpilasele juhendaja, kes on valmis töötama ühtse meeskonnana ettevõtte mentoriga ja kes on oma tööalaste teadmiste mõttes² selle üliõpilase projekti jaoks sobiv.
- b) Kõrgkool vastutab, et individuaalne õpingukava oleks kooskõlas akadeemiliste nõudmistega, kuid loodud koostöös ettevõtte ja üliõpilasega.
- c) Kõrgkool hoiab kohal käimisel silma peal.
- d) Kõrgkool on kohustatud looma üliõpilaseõpilase paberikandjal või elektroonilise toimiku, milles säilitatakse kõik üliõpilase dokumendid (sh leping, individuaalne õpingukava, esitatud kodutööd, eksamitulemused, ettevõtte aruanded, koosolekute märkmed jne).

KAST 6

Artikkel 4 – Ettevõtte kohustused

See artikkel kirjeldab ettevõtte kohustusi. Näidispunktides on eriti oluline rõhutada kuut.

- a) Ettevõtte peab lubama üliõpilasel käia eksamitel kohal ning pakkuma välja töötunnid, mis ei kattuks üliõpilase ülikoolis kohal käimiste nõuetega, isegi kui seadus seda ettevõttelt ei nõua.
- b) Ettevõtte hoiab kohal käimisel silma peal.
- c) Ettevõtte peab määrama igale üliõpilasele mentori, kes on valmis töötama ühtse meeskonnana kõrgkooli juhendajaga, kes on oma tööalaste teadmiste mõttes selle projekti jaoks sobiv ja kellel on vähemalt sama kraad/kvalifikatsioon nagu see, mida üliõpilane soovib saavutada².
- d) Ettevõtte on kohustatud panustama kõrgkooli loodavasse individuaalsesse õpingukavasse.
- e) Ettevõtte on kohustatud saatma kõrgkoolile paberil või elektrooniliselt dokumente, et kõrgkool saaks täita üliõpilase toimikut, milles säilitatakse kõik üliõpilase dokumendid (sh leping, individuaalne õpingukava, esitatud kodutööd, eksamitulemused, ettevõtte aruanded, koosolekute märkmed jne).
- f) Ettevõtte on kohustatud looma üliõpilasele turvalise ja eluterve töökeskkonna ning pidama kinni seadustest ja regulatsioonidest, mis puudutavad puuetega inimeste õigusi ja/või sotsiaalset kaasatust.

² ApprEnt soovib tungivalt valmistada ette juhendajaid/mentoreid, kel on vastav väljaõpe, mis keskendub koostööle töökohapõhise õppe üliõpilastega. Täiendava teabe saamiseks palun vaadake ApprEnti kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe mentorite koolituse näidisõppekava.

KAST 7

Artikkel 5 – Üliõpilase kohustused

Th See artikkel kirjeldab üliõpilase kohustusi. Näidispunktides on eriti oluline rõhutada nelja.

a) Üliõpilane

- ▲ järgib ettevõttesiseseid reegleid,
- ▲ täidab hoolikalt oma kohustusi,
- ▲ hoiab ametisaladust – informatsiooni tööalase arengu kohta tohib jagada ainult oma kõrgkooli juhendajaga.

b) Üliõpilane võtab kasutusele ja täidab päevikut, et talletada saavutusi ja teooria rakendamist praktikas – päevik peab olema mentoritele igal ajal kättesaadav ja katked sellest võivad kuuluda ka kõrgkoolis säilitatava toimiku hulka.

c) Üliõpilane panustab kõrgkooli kavandatavasse individuaalsesse õpingukavasse ning on proaktiivne ja informatiivne, et dokumendi lõppversioon oleks täpne ja adekvaatne.

d) Üliõpilane annab mentoritele oma puudumistest teada ja põhjendab neid.

KAST 8

Artikkel 6 – Oskuste hindamine ja sertifitseerimine

Selle artikli esimene punkt innustab kasutajaid üle vaatama ja paika panema hindamise eeskirjad – arvesse tuleb võtta õpitulemusi ja oskuste omandamist, programmi eri osade kriteeriumeid ja vajadusel ka trahve.

Hindamise üks oluline osa on üliõpilase toimik, millesse on kogutud üliõpilase arengusse ja tehtud töödese puutuv materjal ning mille on kokku pannud kõrgkool koostöös ettevõtte mentori ja üliõpilasega.

See artikkel peab kirjutama lahti minimaalsed tingimused, mida on vaja täita, et töökohapõhine õpe läbida (kohal käimine, pühendumine jms).

Samuti võib sellesse artiklisse lisada kõikvõimalikud regulatsioonid, mis puudutavad seda, kas ja millistel tingimustel on vajalik korraldada lõpueksam(id), et tõestada individuaalses õpingukavas esitatud õpitulemuste saavutamist. Individuaalse õpingukava 5. osas on koht, kus täpsustada hindamismeetodeid, kaasa arvatud käitumist, olukordade lahendamist ja isegi läbikukkumist.

Veel üks oluline punkt selles artiklis on 5. punkt, kus on võimalik kirjeldada, mis saab siis, kui üliõpilane ei täida miinimumnõudeid, et tulemus kirja saada. Kas tahate anda üliõpilasele teise võimaluse? Kas soovite pakkuda üliõpilasele alternatiivset võimalust?

KAST 9

Artikkel 7 – Monitoorimine ja jälgimine

Me soovime rõhutada, kui oluline on koostöö ja hea suhtlus kõrgkooli ja ettevõtte vahel. Nii juhendaja kõrgkoolis kui ka mentor ettevõttes peaks mõlemad tundma, et nad on koos üliõpilasega üks meeskond. Kuigi alati ei ole võimalik silmast silma kohtuda, on järjepidev suhtlus (nt e-kirja või videokõnede teel) oluline ning võib aidata kaasa üliõpilase tulemuste paranemisele.

KAST 10

Artikkel 8 – Rahastus ja üliõpilase tasustamine

Kuigi me teame, et kõik Euroopa riigid ei pea vajalikuks lisada töökohapõhises õppivate üliõpilaste lepingutingimustesse rahalist tasustamist, soovib ApprEnti konsortsium tungivalt kavandada kõik seda tüüpi programmid nii, et need näeks ette üliõpilasele mingisuguse tasu maksmist. See on seda tüüpi programmide puhul äärmiselt oluline. Kas üliõpilane saab tasu riigiasutuse makstava toetusena või stipendiumina või ettevõtte makstud toetuse või palgana, on küsimus, millega peab tegelema vastavalt konkreetsele kontekstile ja olemasolevatele ressursidele: kõrgkool ja ettevõtte peavad omavahel arutama ning otsustama, kuidas see toimima hakkab. Juhul kui tasu makstakse palgana, peab ettevõtte järgima kehtivaid siseriiklike õigusakte. See artikkel on seotud ka individuaalse õpingukava 6. osaga, mis nõuab kõigi lepingudetailide kirjapanemist.

KAST 11

Artikkel 9 – Kohaldatav tööõigus

Kasutajad peavad viitama siseriiklikele õiguaktidele ja lisama lepingule asjakohased punktid. See on samuti seotud individuaalse õpingukava 6. osaga.

Üks punkt, mida selles artiklis silmas pidada, on seotud võimalusega, et üliõpilane värvatakse täieõigusliku personaliliikmena tööle samasse ettevõttesse, kus toimus töökohapõhine õpe. Lepingus peaks olema märgitud, kas praktikaperioodi võib pidada ka katseajaks ja/või kas see periood läheb arvesse tööstaažina selles ettevõttes. Samuti peaks olema täpsustatud kas/kuidas see mõjutab pensioniiga. Neid küsimusi peaks ettevõttesiseselt arutama ja neis kokku leppima.

KAST 12

Artikkel 10 – Lepingumuudatused ja lepingu lõpetamine

Iga lepingumuudatust peaks arutama, selles kokkuleppele jõudma ja allkirjastama kõik kolm osapoolt: ettevõtte, kõrgkool ja üliõpilane. Meie soovime selle artikli toetamiseks kopeerida teksti juurde ka asjakohased õigusaktid või siseriiklikud õigusnormid.

KAST 13

Artikkel 11 – Vaidluste laad ja lahendamine

Selle artikli tekst on väga üldine. On oluline ära märkida, milline on õige vaidluste lahendamise viis vastavalt siseriiklikele õigusaktidele, ning lisada nende kirjeldus lepingule. Kõrgkool ja suured ettevõtted saavad ilmselt selle artikli juures abiks olla, sest nemad kasutavad sedasorti artiklit suuremas osas oma ametlikest lepingutest.

KAST 14

Dateerimine ja allkirjastamine

Nagu kirjeldatud kastis 1, soovitame me tungivalt paluda üliõpilaselt lepingu allkirjastamist. See peaks viima koostöö sammukese võrra kaugemale ning see peaks muutma üliõpilase vastutustundlikumaks ja teadlikumaks eesmärkidest, mida peab saavutama. Seetõttu peaks lepingu printima välja kolmes eksemplaris ning need peaks allkirjastama kõik kolm osapoolt.

Individaalse õpingukava formaat on sama – kolme allkirjaga –, et olla kindel selles, et kõik kolm osapoolt on plaaniga nõus ja teadlikud kõigist kaasatud isikutest, mis omakorda aitab neil paika panna näiteks suhtlusprotokollid.

Lisa 1 – Näidisleping

See leping sisaldab kõiki soovituslikke punkte, aga ei ole päris lepingumall (st keegi ei ole seda veel kasutanud). Näidisleping on kirjutatud eesmärgiga näidata, kuidas on võimalik juhendis antud soovitusi sõnastada. Soovitav on luua omaenda mudel.

Käesoleva lepingu on sõlminud:

- ▲ nimi [XXX], ametinimetus [XXX], tegutseb [XXX ülikool] (edaspidi **kõrgkool**), maksukohustulase number [XXX] ja asukoht [tänav, number, sihtnumber, linn] nimel ja huvides;
- ▲ nimi [XXX], tegutseb [XXX ettevõtte/organisatsioon] (edaspidi **ettevõtte**), maksukohustulase number [XXX] ja registreeritud asukoht [tänav, number, sihtnumber, linn] nimel ja huvides; ja
- ▲ nimi [XXX], edaspidi **üliõpilane**, isikukood [XXX] ja aadress [tänav, number, sihtnumber, linn].

Siinkohal tunnistavad lepingu osapooled kõigi esindajate ja esindatavate isikute, ettevõtete ja üksuste, nagu ülalpool välja toodud, õigusvõimet, et täita käesolevat lepingut ning kinnitada, et töökohapõhine õpe peab järgima kuut kriteeriumi:

1. õppimine vaheldub töökoha ja haridusasutuse vahel;
2. programmil on nii töökohal kui ka kõrgkoolis tugev juhendamise osa, milles tööandja ja kõrgkool võtavad koostööna vastutuse pakkuda juhendamist ja eesmärgipäraseid õppevõimalusi oskusliku juhendajaga selleks, et pakkuda võimalust omandada teadmised, oskused ja pädevus, mida õppija töökohal vajab;
3. töökohapõhine õpe on osa tasemeõppe õppekavast ja pakutud kas tasemeõppena või täiendusõppena;
4. programmi eduka läbimise korral saavad õppijad kvalifikatsiooni või osalise kvalifikatsiooni ning ametlikult tunnustatud sertifikaadi ehk diplomi või tunnistuse;
5. õpe või praktika põhineb ametlikult lepingul tööandja ja õppija vahel, kuid mõnikord võib põhineda ka lepingul kõrgharidusasutusega;
6. õppijad on lepingujärgselt seotud tööandja ja kõrgkooliga ning saavad tasu palga, toetuse või stipendiumina;

ning seetõttu kinnitavad **kõrgkool**, **ettevõtte** ja **üliõpilane** järgnevat:

ARTIKKEL 1 – Lepingu otstarve

Käesoleva lepingu eesmärk on määrata kindlaks **kõrgkooli, ettevõtte ja üliõpilase** vahelise partnerlussuhte tingimused, et võimaldada üliõpilasel omandada [sisestage siia kraadi või koolitusprogrammi nimetus].

Käesolev leping võimaldab **üliõpilasel** rakendada akadeemilise õppe jooksul omandatud teadmisi ning soodustab seeläbi vajalike oskuste omandamist, mis valmistab teda ette tööalasteks tegevusteks, suurendab tema töölevõtmise sobivust ja edendab tema ettevõttealast võimekust.

ARTIKKEL 2 – Töökohapõhise õppe programmi ja individuaalse õpingukava koostamine

Artiklis 1 mainitud programmi praktiline osa toimub **ettevõttes** koha peal. Algus- ja lõpukuupäev, töötundide arv, haridusprogramm, eesmärgid ja pädevused, hindamine, toetavad tegevused ja muud üksikasjad lisatakse lepingule *individuaalse õpingukava*³ kujul, mis on käesoleva lepingu oluline osa.

Töökohapõhise õppe ajakava pannakse paika vastavalt **ettevõtte** iseloomule ja kättesaadavusele. Ajakava peab olema vastavuses **üliõpilase** akadeemiliste ja osavõtmist nõudvate tegevustega, nii nagu **kõrgkool** on kavandanud. Mis puutub praktika kestusse, ei tohi see ületada rakendatavate regulatsioonide poolt paika pandud ülempiiri.

ARTIKKEL 3 – Kõrgkooli kohustused

Kõrgkool kohustub:

- ▲ määrama ametisse akadeemilise juhendaja, kes monitorib õppekava korrektset täitmist ja töötab mentoriga **ettevõttes** üheskoos kõiges, mis puudutab regulatsioonidega paika pandud küsimusi või funktsioone;
- ▲ looma igale **üliõpilasele** *individuaalse õpingukava*, mis sisaldab Artiklis 2 viidatud üksikasju;
- ▲ võimaldama töökohapõhise õppe jaoks vajalikud hariduslikud, materiaalsed ja inimressursid, nii nagu on kirjeldatud koolitusprogrammis ja *individuaalses õpingukavas*;
- ▲ looma igakuise kohalkäimise tõendi põhinedes **kõrgkooli** antud kohalkäimise lehtedel, mis tehakse **ettevõttele** kättesaadavaks;
- ▲ andma praktikaperioodi lõppedes **ettevõttele** üle kohalkäimise tõendi, mille **üliõpilane** on allkirjastanud;
- ▲ sisse seadma ja säilitama üliõpilase toimiku, milles hoitakse käesolevat lepingut, individuaalset õpingukava ning kõikvõimalikke dokumente ja toetavaid materjale, mida üliõpilasel võib vaja minna (nt esitatud kodutööd, eksamitulemused, korrapärased ülevaated edusammudest jms).

ARTIKKEL 4 – Ettevõtte kohustused

Ettevõtte kohustub:

- ▲ organiseerima **üliõpilase** tööaega nii, et tema õpingukava ja tunniplaan viiakse arvesse. Ettevõtte kohustub lubama õpilasel osaleda kõigis ainetundides ja hinnatavates testides, mida on õppekava läbimiseks vaja;
- ▲ lubama **üliõpilasel** osaleda eksamitel, sest koostöös osalev ettevõtte mõistab, et üliõpilane täidab kõrgkooli õppekava;
- ▲ lubama **üliõpilasel** harjutada tööalaseid tegevusi, mis on seotud õpitava kvalifikatsiooniga;
- ▲ määrama ametisse mentori, kelle kohustuste hulka kuulub **üliõpilase** vastu võtmine, informeerimine, juhendamine ja hindamine **ettevõttesiseselt**. Määratud mentor ja akadeemiline juhendaja **kõrgkoolist** kohustuvad tegema koostööd ja jagama teineteisega igasugust informatsiooni, mis võib **üliõpilase** arengule kasuks tulla. Mentor esitab akadeemilisele juhendajale **üliõpilase** sooritusest lõpliku aruande.

³ Vt käesoleva dokumendi Lisa 2.

Nimetatud aruandes peab olema kirjas **ettevõttes** veedetud aeg, täielik töötundide arv ja tehtud tööülesanded, kasutuse ja osaluse ulatus, **üliõpilase** sooritus ja omandatud oskused;

- ▲ kontrollima ja teavitama **kõrgkooli üliõpilase** puudumistest;
- ▲ lubama **üliõpilasel** täita **ettevõttes** veedetud aja jooksul kõiki tööülesandeid, mis on seotud tema koolitusega;
- ▲ koguma kokku ja edastama **kõrgkoolile** kõikvõimalikud asjakohased dokumendid (nt tööülesandeid nagu aruanded või analüüsid, korrapärased ülevaated edusammudest jne), et neid saaks säilitada **üliõpilase** toimikus;
- ▲ võimaldama ressursid ja teenused, mida on vaja selleks, et tagada töökohapõhises õppes planeeritud tegevuste läbimine, pidades kinni kõigist kriteeriumidest, mis puudutavad üldist juurdepääsu kõigile inimestele, nagu märgitud [VIIDAKE SEADUSELE, milles on sätestatud puuetega inimeste õigused ja nende sotsiaalse kaasamine];
- ▲ pidama kinni **ettevõttes** sisse seatud töötervishoiu- ja ohutuseeskirjadest ja nõudma nende järgimist ning informeerima ja koolitama **üliõpilast**, et ka tema peaks neist eskirjadest luгу ja täidaks neid.

Juhul kui katkestatakse töötamine, kohustub **ettevõtte** seda kohe **kõrgkoolile** teatama ning saatma neile töökatkestuse teatisest koopia.

Juhul kui töökohapõhise õppe leping lõpetatakse, kohustub **ettevõtte** kirjalikult teavitama **töökohapõhise õppe eest vastutavat asutust**, rahastavat asutust ja kõiki teisi asjassepuutuvaid institutsioone.

Seoses töökohapõhise õppega, mis on suunatud Artiklis 1 mainitud kraadi omandamisele, on sisekoolituse ja väliskoolituse vahelise sideme loomise eesmärgil võimalik akadeemilisele juhendajale ja ettevõtte mentorile võimaldada täienduskoolitus, et nad saaksid võrrelda oma plaane, jagada kogemusi ja hinnata tulemusi.

ARTIKKEL 5 – Üliõpilase kohustused

Üliõpilane kohustub kinni pidama **ettevõtte** eeskirjadest ja järgima juhiseid, mida saab vastutavalt isikult.

Üliõpilane kohustub talle antud ülesandeid hoolikalt täitma ning sellega seoses peab ta ametisaladust nii **ettevõttes** viibimise ajal kui ka pärast praktika lõppemist.

Üliõpilane seab sisse päeviku või märkmiku, kuhu kirjutab üles:

- a) kõik, mida ta on õppinud;
- b) kõik, mida ta juba teadis, kuid on saanud päriselus rakendada;
- c) märkmed, mida meeles pidada ja mis aitavad ta sooritust paremaks muuta.

Seda päevikut peab pidevalt uuendama ning see peab olema mentorile ja/või juhendajale kättesaadav, juhul kui kumbki neist seda näha soovib. Päevik on vahend, mille abil näidata ja arutada **üliõpilase** arengut ja pädevuste omandamist. Päevik on osa üliõpilase toimikust, mida haldab **kõrgkool**.

Juhul kui **üliõpilane** puudub, peab ta seda põhjendama vastavale **asutusele**. Puudumise reeglid lepivad kokku mentor ja juhendaja, pidades kooskõlas kehtivate seadustega silmas **üliõpilase** õigusi.

ARTIKKEL 6 – Oskuste hindamine ja sertifitseerimine

1. Kooskõlas sektori eeskirjade ja vastava õigussüsteemiga määratud hindamisse puutuvate lepingutingimustega ning koostöös **ettevõttega** paneb **kõrgkool** individuaalses õpingukavas paika:

- a) oodatavad õpitulemused, mis puudutab teoreetilisi ja praktilisi oskusi;

- b) õppimise ja, kus võimalik, ka käitumise algse, vahepealse ja lõpliku hindamise kriteeriumid;
  - c) kõikvõimalikud kohandamise, toetamise ja taastamise vahendid, isegi juhul kui hindamine peatatakse.
2. Artikli 6 1. punktis mainitud kriteeriumide põhjal ja kooskõlas vastava õigussüsteemi sätetega teostab **kõrgkool ettevõtte** toel (koos töökohaga) õppimise monitoorimist ja hindamist, samuti teeb ta seda praktikaprogrammi lõpueksamitele lubamise eesmärgil, rõhutab seda üliõpilase toimikus ja edastab tulemused **üliõpilasele**.
  3. Selleks, et **üliõpilasel** oleks õigus käesolevas artiklis viidatud lõpphindamisele ja sertifikaadile, peab ta praktika lõpukuupäevaks olema täitnud vähemalt $\frac{3}{4}$ programmi akadeemilisest poolest ja vähemalt $\frac{3}{4}$ programmi tööalasest poolest, nagu on täpsustatud individuaalses õpingukavas. Kui vastavas õigussüsteemis on nii märgitud, on individuaalses õpingukavas viidatud sise- ja väliskoolituse kogutundide arvust $\frac{3}{4}$ täitmine isegi iga õppeaasta lõpus miinimumnõue selleks, et üliõpilane viidaks üle järgmisele õppeaastale.
  4. Eksamid viiakse läbi vastava õigussüsteemi kehtivate regulatsioonide alusel, võttes arvesse ka akadeemilise juhendaja ja ettevõtte mentori antud hinnanguid eraldi failis, millele on viidatud artikli 8 punktis 2, ning individuaalses õpingukavas paika pandud eeldatavaid õppetulemusi.
  5. Juhul kui üliõpilane ei täida miinimumnõudeid, et saada käesoleva lepingu ja individuaalse õpingukavaga paika pandud **tulemus**, annab kõrgkool ettevõttega kooskõlastades üliõpilasele võimaluse:
    - a) **eksamid uuesti sooritada? pikendada viibimist töökohal, et projekt lõpetada? või ...**
    - b) **saada madalam tulemus.**
  6. Käesoleva töökohapõhise õppe raames on **üliõpilasele** tagatud õigus tema pädevuste tunnustamisele ka siis, kui töö või leping lõpetatakse ennetähtaegselt, juhul kui miinimumtööaeg alates tööle vormistamise kuupäevast on olnud kolm kuud.

ARTIKKEL 7 – Monitoorimine ja jälgimine

Hea koordineerimise, jälgimise ja tegevuste optimaalse arengu nimel on kõrgkooli ja ettevõtte esindajad koos akadeemilise juhendaja ja ettevõtte mentoriga pidevas suhtluses, korraldavad vastavalt vajadusele kohtumisi (silmast silma või virtuaalselt) ja kohustuvad lahendama vastastikuse kokkuleppe alusel kõik intsidendid, mis võivad juhtuda käesolevas lepingus sisalduvate tegevuste ajal.

ARTIKKEL 8 – Rahastus ja üliõpilase tasustamine

Üliõpilasele makstakse vastavalt lepingule, mis on kooskõlas kehtiva riikliku tööõigusega. Kui **üliõpilane** ja **ettevõtte** soovivad töökohapõhise õppe lõppedes lepingut pikendada, lepitakse tasu ja muude oluliste tingimuste osas kokku ning vastav üksikasjalik dokument lisatakse originaallepingule.

Lepingu pooled on teadlikud ja võtavad arvesse, et üliõpilase tasu ei tohi olla madalam kui kehtivas riiklikus tööõiguses sätestatud miinimumpalk. Juhul kui riiklik miinimumpalk tõuseb ja **üliõpilase** tasu on sellest madalam, tõstetakse üliõpilase tasu sellele vastavalt viivitamatult (vajadusel tagasiulatuvalt).

ARTIKKEL 9 – Kohaldatav tööõigus

SISESTAGE SIIA SÄTTED, mis on seotud töölepingu kohustustega ja mis viitavad sellele, et töökohapõhise õppe kasutusele võtmist ei saa kasutada tavaliste ametipositsioonide asendamiseks.

Juhul kui üliõpilane liitub oma töökohapõhise õppe lõppedes koostööd tegeva ettevõtte meeskonnaga, **arvestatakse / ei arvestata** töökohapõhise õppe periood ettevõtte tööstaaži hulka **või** loetakse seda katseajaks, välja arvatud siis, kui rakendatav kollektiivleping sätestab selgesõnaliselt teisiti.

ARTIKKEL 10 – Lepingumuudatused ja lepingu lõpetamine

Käesolevat lepingut on võimalik muuta kõigi kolme poole ühehäälsel nõusolekul; iga muudatus vormistatakse vastava lisana, mis lisatakse lepingule ja mis moodustab sellest olulise osa.

Käesolev leping lõpeb selles nimetatud tegevuste täitmise korral või juhul kui lepingu lõpetamiseks on põhjust. Lepingu lõpetamise põhjused on välja toodud seaduse XXX artiklis XXX.

Kui üliõpilane on lepingu lõppemise hetkel registreeritud töökohapõhisesse õppesse ja endiselt ettevõttega seotud, kehtib leping täielikult kuni see lõpetatakse.

Juhul kui leping lõpetatakse, võetakse vastu otsused, et tagada kohane lahendus, kaasa arvatud kompensatsiooni maksmine kohustusi mittetäitnud lepingupoole poolt.

ARTIKKEL 11 – Vaidluste laad ja lahendamine

Kõik lahknevused, mis puudutavad käesoleva lepingu tõlgendamist, muutmist, lõppemist ja mõju ning võivad esile kerkida seoses käesoleva lepingu rakendamisega, tuleb lahendada lepingu kolme osapoole kokkuleppel. Kui kokkuleppele ei jõuta, lahendatakse vaidlus vastava instantsi kohtus.

Tõestamaks oma nõusolekut järgida kokkulepitud tingimusi, allkirjastavad kõik lepingu pooled kõik lepingu leheküljed kolmes eksemplaris käesoleva lepingu päises välja toodud kohas ja kuupäeval.

Sõlmitud [KOHT], [PÄEV/KUU/AASTA].

Ettevõtte esindaja	Kõrgharidusasutuse esindaja	Õpilase esindaja
Nimi PEREKONNANIMI ametnimetus allkiri ja pitser	Nimi PEREKONNANIMI ametnimetus allkiri ja pitser	Nimi PEREKONNANIMI isikukood allkiri

Lisa 2: Individuaalse õpingukava näidisvorm

Näidisvorm sisaldab kõiki punkte, mida on soovitatav lisada individuaalse õpingukava vormi. Palun võtke arvesse, et kui te jätate sellest individuaalsest õpingukavast mingid osad välja, siis võib juhtuda, et teil tuleb need osad hiljem hoopis lepingule lisada.

INDIVIDUAALNE ÕPINGUKAVA

.....
kvalifikatsiooni/kraadi saavutamiseks

OSA 1: ETTEVÖTE
Üldinformatsioon
Ärinimi
Asukoht
Peakontor
Registri number
Käibemaksukohustuslase number
Telefoninumber
E-posti aadress
Seadusjärgne esindaja
Nimi ja perekonnanimi
Isikukood
Määratud mentor
Nimi ja perekonnanimi
Isikukood
Telefoninumber
E-posti aadress
Ametinimetus: Töö sisu: Pädevusvaldkond:
Töökogemus aastates
OSA 2: KÕRGHARIDUSASUTUS
Üldinformatsioon
Ametlik nimetus
Asukoht
Peakontor

Registri number
Käibemaksukohustuslase number
Telefoninumber
E-posti aadress
Faks
Liikmelisus (kui on)
Seadusjärgne esindaja
Nimi ja perekonnanimi
Isikukood
Akadeemiline mentor
Nimi ja perekonnanimi
Isikukood
Telefoninumber
E-posti aadress
Ametinimetus: Töö sisu: Pädevusvaldkond:
Töökogemus aastates

OSA 3: ÕPILANE

Isikuandmed	
Nimi ja perekonnanimi	
Isikukood	
Kodakondsus	
Elamisloa number ja kehtivus (täita vajadusel)	
Viimane läbitud õppeaste ja läbimise aasta	
Kõige kõrgema omandatud akadeemilise kraadi täielik nimetus:	
Täiendusõpe	
Praktika	alates ___/___/___ kuni ___/___/___ asutuse nimi _____ kirjeldus _____
Töökohapõhine õpe	alates ___/___/___ kuni ___/___/___ asutuse nimi _____ kirjeldus _____
Töö	alates ___/___/___ kuni ___/___/___ asutuse nimi _____ kirjeldus _____

Muu	alates ___/___/___ kuni ___/___/___ asutuse nimi _____ kirjeldus _____
Tulevaste oskuste tunnustamine⁴	
Tunnustamist pakkuvate protseduuride kirjeldus	
Omandatud pädevuste ja toimunud hindamiste kirjeldus ja tõendusmaterjal	
Tunnustatud oskuste kirjeldus	
Vajadusel lepingus kirjeldatud raamidesse jääv oskuste ümber vaatamine, ümber hindamine	

OSA 4: TÖÖKOHAPÕHISE ÕPPE PROJEKT

Haridustegevuse kirjeldus:

Töökohapõhise õppe kestus:

Koolituse arengutegevuse toimumispaik:

Koolituse meetodid:

Eeldatavad õpitulemused, mida koolituse lõpuks soovitakse saavutada:

Pädevused, mida koolituse lõpuks soovitakse saavutada:

Muud oodatavad tulemused või pädevused, mis pole küll kohustuslikud, kuid mida töökohapõhise õppe jooksul soovitakse saavutada:

OSA 5: ÕPITU HINDAMINE

Õppimise ja, kus nõutud, ka käitumise algse, vahepealse ja lõpliku hindamise kriteeriumite kirjeldus; samuti kõikvõimalike kohandamise, toetamise ja taastamise vahendite kirjeldus, isegi juhul kui hindamine peatatakse.

OSA 6: JURIIDILISED LEPINGUASPEKTID

Eeldatav alguskuupäev:

Lepingu kehtivusaeg (tundides)

Eeldatav lõppkuupäev:

⁴ Siinkohal mõeldakse „pädevuste kindlaks tegemise ja tunnustamise” all protsessi, mille lõppedes vastav asutus tunnustab seaduse kohaselt inimese omandatud oskusi ametlikus või mitteametlikus kontekstis.

Siseriikliku õiguse kohaselt rakendatud lepingu kirjeldus Alguses _____ Lõpus _____
Lepingu liik ☐ Täistööaeg ☐ Osaline tööaeg (täpsustage _____)
Tasu/Toetus (eurot/kuus)

Sõlmitud [KOHT], [PÄEV/KUU/AASTA].

Ettevõtte esindaja Nimi PEREKONNANIMI ametnimetus allkiri ja pitser	Kõrgkooli esindaja Nimi PEREKONNANIMI ametnimetus allkiri ja pitser	Üliõpilase esindaja Nimi PEREKONNANIMI isikukood allkiri
---	---	--

Refining HE Apprenticeships with Enterprises in Europe

Töökohapõhine õpe kõrghariduses on leidlik süsteem, et võimaldada üliõpilastele nii kõrgtasemelist akadeemilist õpet kui ka praktilisi kogemusi. Taolise õppe muudab eriliseks see, et kõrgkoolid ja ettevõtted teevad koostööd, et õpetada välja tööturule suunduvaid professionaale, hoolitsedes selle eest, et nende oskused ei oleks mitte ainult õpitud, vaid neid oleks ka päriselt töökeskkonnas praktiseeritud.

Töökohal õppimine aitab üliõpilastel saada kogemusi, mida nad pole veel omandanud, lubades neil praktiseerida õpitud teooriaid.

On oluline sõlmida korralik leping, mis rõhutab iga osapoole – kõrgkooli, võõrustava ettevõtte ja üliõpilase – ülesandeid ja kohustusi.

See dokument on juhend, et kasutajad saaksid kavandada näidislepingu järgi oma lepingu, mida töökohapõhises õppes kasutada. Dokumendi eesmärk on anda juhiseid, kuidas sellist olulist dokumenti koostada. Juhend on piisavalt paindlik, et seda saaks kohandada igasuguste insitutsionaalsete, regionaalsete või riiklike elementidega, mida on projekti vaatenurgast vaja dokumenti lisada.

